

Nr 515

Av herr **Ohlin m. fl.**, om ökat anslag till kriminalvården.

(Lika lydande med motion nr 416 i Första kammaren)

Läget inom kriminalvårdsområdet är trångt. Tillgängliga möjligheter till förbättringar bör med tanke härfpå i möjligaste mån tillvaratagas. Vi har därför funnit det nödvändigt att tillstyrka ökade anslag till årets budget jämfört med departementschefens förslag enligt följande.

A. Justitiedepartementet**1. Kriminalvårdsstyrelsen: Avlöningar**

Kriminalvårdsstyrelsen har föreslagit en väsentlig utbyggnad av de psyko-terapeutiska resurserna inom kriminalvården, såväl för styrelsernas som för anstaltens del. För styrelsens vidkommande har föreslagits inrättandet av en psykologisk sektion inom socialbyrån, som skulle ägna sig åt metodikfrågor i kriminalvårdens behandlingsarbete samt bedriva sådan forskning som kan vara av betydelse för en rationell planering av detta arbete. För ändamålet begärs — utöver tillgänglig personal — en psykolog, en sociolog, en biträdande psykolog och ett kanslibiträde. Såsom flera gånger tidigare påtalats från folkpartiets håll är det särskilt angeläget att kriminalvården tillföres personal med psykiatrisk och psykologisk skolning. Kriminalvårdsstyrelsens begäran bör därför enligt vår mening bifallas. Anslaget under rubricerade titel bör således uppräknas med yrkat belopp för berörd personal, dvs. avrundat 134 000 kr.

2. Fångvårdsanstalterna: Avlöningar

a) Kriminalvårdsstyrelsen har hemställt att en räjongpsykolog tillföres varje anstaltsgrupp samt att därutöver en tjänst som biträdande psykolog bör inrättas vid Uppsala-anstalten. Med samma motivering som under 1. ovan anser vi att kriminalvårdsstyrelsens förslag bör i dess helhet tillstyrkas. Anslaget under rubricerade titel bör alltså uppföras med av kriminalvårdsstyrelsen yrkat belopp, 290 632 kr.

b) Ett stort antal vaktkonstaplar finns i tjänst utan att ha erhållit någon specialutbildning för ändamålet, vilket även påpekades i statsutskottets utlåtande (nr 2), då denna fråga behandlades vid 1964 års riksdag. En adekvat personalutbildning måste inom kriminalvården tillmätas den allra

största vikt. Kriminalvårdsstyrelsen har för ändamålet begärt en ökning av anslaget med 165 000 kr., medan departementschefen blott tillstyrkt 15 000 kr. Vi anser att en kraftig ökning är nödvändig och förordar att det nuvarande anslaget uppräknas med 65 000 kr.

c) Från folkpartiets sida framfördes till 1964 års riksdag förslag om en särskild utredning beträffande orsakerna till den stora rymningsfrekvensen vid fångvårdsanstalterna under det gångna året. Statsutskottet anförde, att det självfallet var angeläget att orsaken till rymningarna kunde klarläggas, men att denna uppgift borde ingå som en normal åtgärd i fångvårdsstyrelsens verksamhet. I samråd med den utredningsman som Kungl. Maj:t tillsatt för översyn av anstalternas behov av tillsynspersonal framlägger kriminalvårdsstyrelsen nu förslag om 3 tjänster som uppsyningsman, 25 vaktkonstapelstjänster och 6 vårdartjänster i syfte dels att förstärka bevakningen vid ett antal slutna anstalter och dels att möjliggöra nattbevakning vid Hällby- och Mariefreds-anstalternas öppna paviljonger. Vidare upprepar styrelsen ett tidigare framställt yrkande om fyra bevakningsföreståndartjänster. Av de begärda tjänsterna föreslår departementschefen blott 1 bevakningsföreståndartjänst, 2 tjänster som uppsyningsman, 18 tjänster som vaktkonstaplar och 6 vårdartjänster. Då det enligt vår mening är synnerligen angeläget att genom tillräcklig bevakning i möjligaste mån förebygga rymningar bör styrelsens förslag i dess helhet bifallas. Anslaget under rubricerade titel bör uppräknas i enlighet härmed.

3. Fångvårdsanstalterna: Omkostnader

Kriminalvårdsstyrelsen har begärt en uppräkning av anslaget för utbildning av personal med 36 000 kr. Departementschefen föreslår en uppräkning med 16 000 kr. Med hänvisning till den motivering som anförts ovan under 2. b) anser vi, att anslaget bör utgå med det av styrelsen begärda beloppet.

4. Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m.m.

Kriminalvårdsstyrelsen har begärt att få ersätta triavfettningen vid Tidaholms-anstaltens mekaniska verkstad med alkaliskt bad för att därigenom förhindra inandning av tri. Med hänsyn till att det i ett flertal fall förekommit att intagna berusat sig genom inandning av trikloretylen — och man på grund därav tvingas tillgripa olika slag av disciplinära åtgärder mot dem — anser vi det i hög grad angeläget att man genom att bifalla detta förslag undanröjer den frestelse att tillgripa trikloretylen för berusningsändamål som den nuvarande anläggningen medför. Vi förutsätter att denna åtgärd kan komma till stånd inom ramen för det av departementschefen föreslagna anslaget till Fångvårdsanstalterna: Maskin- och verktygsutrustning m.m.

5. Skyddskonsulentorganisationen: Avlöningar

a) Kriminalvårdsstyrelsen har begärt utökning av personalorganisationen med 2 tjänster som biträdande skyddskonsulenter och 8 tjänster som skyddsassistenter. Departementschefen är inte beredd att nu tillstyrka någon utbyggnad av organisationen. Om den nya brottsbalkens bestämmelser om frivård skall få avsedd verkan, är det enligt vår mening av synnerlig vikt att skyddskonsulentorganisationen är tillräckligt dimensionerad. Även om nu icke hela den av styrelsen begärda utbyggnaden kan komma till stånd anser vi att en väsentlig utbyggnad är nödvändig och tillstyrker 1 tjänst som biträdande skyddskonsulent och 4 tjänster som skyddsassistent. Anslaget bör uppräknas i enlighet härmed.

b) För att behovet av psykiatrisk rådgivning åt kriminalvårdsklientelet i andra delar av landet än Stockholm och Göteborg skall kunna i ökad omfattning tillgodoses har kriminalvårdsstyrelsen föreslagit att det nuvarande beloppet, 15 000 kr., uppräknas till 25 000 kr. Med hänvisning till vad ovan under 1. anförts anser vi att kriminalvårdsstyrelsens förslag bör bifallas.

6. Ersättningar till övervakare

Kriminalvårdsstyrelsen har framhållit att en markant ökning av övervakararvodena är nödvändig och att frågan härom bör utredas i den ordning Kungl. Maj:t finner lämplig.

Vi vill understryka det angelägna i att den föreslagna utredningen snarast kommer till stånd och hemställer, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger denna uppfattning till känna.

B. Statens allmänna fastighetsfond

Fångvårdsstyrelsens delfond

Kriminalvårdsstyrelsen har för särskilda arbeten äskat medel för bl.a. följande ändamål:

a) alarmanordningar och omläggningar av elektriska ledningar	410 000 kr.
b) ombyggnads- och förbättringsarbeten vid äldre fångvårdsanstalter	2 400 000 kr.

Departementschefen har tillstyrkt 275 000 kr. för alarmanordningar och omläggningar av elektriska ledningar och 400 000 kr. för ombyggnads- och förbättringsanordningar vid äldre anstalter.

De arbeten för vilka medel begärs avser bl.a. förbättrande av säkerhetsanordningarna i rymningsförebyggande syfte och välbehövliga standardförbättringar av olika slag. Mot bakgrund av det trängda läget på kriminalvårdsområdet bör förevarande investeringstitel enligt vår mening upp-

räknas till 410 000 kr. för alarmanordningar och 1 000 000 kr. för ombyggnads- och förbättringsarbeten.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer vi,
att riksdagen måtte besluta att

A. under justitiedepartementets huvudtitel för budgetåret 1965/66 anvisa

1. till *Kriminalvårdsstyrelsen*: *Avlöningar* för inrättande av en psykologisk sektion vid kriminalvårdsstyrelsens socialbyrå enligt kriminalvårdsstyrelsens äskanden medel för anställande av 1 psykolog i Ae 25, 1 sociolog i Ae 25, 1 biträdande psykolog i Ae 21 och ett kanslibitråde i Ae 7;

2. till *Fångvårdsanstalterna*: *Avlöningar*

a) för räjongpsykologi i enlighet med kriminalvårdsstyrelsens äskanden medel för anställande av 6 psykologer i Ae 25 och 1 biträdande psykolog i Ae 21,

b) för utbildning av tillsynspersonal ytterligare 65 000 kr. i stället för av departementschefen förordade 15 000 kr.,

c) i rymningsförebyggande syfte i enlighet med kriminalvårdsstyrelsens äskanden medel för 4 tjänster som bevakningsföreståndare i Ae 17, 3 tjänster som uppsyningsman i Ae 11, 25 tjänster som vaktkonstapel i Ae 10 och 6 tjänster som vårdare i Ae 10;

3. till *Fångvårdsanstalterna*: *Omkostnader* för utbildning av personal ytterligare 36 000 kr. enligt kriminalvårdsstyrelsens äskanden i stället för av departementschefen förordade 16 000 kr;

4. till *Fångvårdsanstalterna*: *Maskin- och verktygsutrustning m.m.* för ersättande av triavfettningen vid Tidaholmsanstaltens mekaniska verkstad med alkaliskt bad 100 000 kr. enligt kriminalvårdsstyrelsens äskanden;

5. till *Skyddskonsulentorganisationen*: *Avlöningar*

a) för effektivisering av frivårdsorganisationen medel för inrättande av 1 tjänst som biträdande skyddskonsulent i Ae 19 och 4 skyddsassistenter i Ae 17,

b) för utökad psykiatrisk rådgivning åt kriminalvårdsklientel i andra delar av landet än Stockholm och Göteborg enligt kriminalvårdsstyrelsens äskanden 25 000 kr.;

B. under *Statens allmänna fastighetsfond* till *Fångvårdsstyrelsens delfond* anvisa

a) för alarmanordningar och omläggningar av elektriska ledningar 410 000 kr. enligt kriminalvårdsstyrelsens äskan-

den i stället för av departementschefen förordade 275 000 kr.,

b) för ombyggnads- och förbättringsarbeten vid äldre fångvårdsanstalter ytterligare 1 000 000 kr. i stället för av departementschefen förordade 400 000 kr.;

C. i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning av frågan om en ökning av övervakararvodena.

Stockholm den 27 januari 1965

Bertil Ohlin

Sven Wedén

Sven Gustafson
i Göteborg

Henning Gustafsson
i Skellefteå

Sven Antby

Brita Elmén

Manne Ståhl

Cecilia Nettelbrandt
